

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Powiatu Pabianickiego w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Powiatu Pabianickiego” Zespołowi Szkół Nr 1 im. Jana Kilińskiego w Pabianicach.

Tytuł „Zasłużony dla Powiatu Pabianickiego” został ustanowiony przez Radę Powiatu Pabianickiego w celu uhonorowania i wyróżnienia mieszkańców powiatu, zakładów pracy, instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i fundacji.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 5 maja 2015 roku członkowie Kapituły tytułu „Zasłużony dla Powiatu Pabianickiego” wyrazili pozytywną opinię w sprawie wniosku o uhonorowanie ZS Nr 1 im. Jana Kilińskiego w Pabianicach.

Zespół Szkół nr 1 im. Jana Kilińskiego to, jak niżej zostanie wykazane, szkoła o 100-letnich tradycjach. Kształci młodzież w kierunkach: mechanicznym, mechatronicznym i budowlanym na poziomie Technikum, Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Uczniowie mogą kontynuować naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych.

Dzieje Szkoły, od 2001 r. noszącej nazwę "Zespół Szkół nr 1 im. Jana Kilińskiego", sięgają początku XX stulecia, kiedy to ludność Pabianic stanowiła trzy liczne grupy narodowościowe: polską, żydowską i niemiecką. Dla podtrzymania ducha polskości, ksiądz Stefan Rylski jako prefekt powołanej w roku 1912 szkoły rosyjskiej "Aleksandrówki" upowszechniał wiedzę wśród młodzieży.

Po wybuchu I wojny światowej, ksiądz Stefan Rylski troszcząc się o losy swych uczniów, zbierał ich w prowizorycznym pomieszczeniu szkolnym w Domu Ludowym przy ulicy Kościuszki, aby kształcić ich dalej w przemianowanej z "Aleksandrówki" w 1915 roku Szkole Technicznej niższego typu. W roku 1916 - za czasów okupacji niemieckiej Szkoła Techniczna, mieszcząca się już wówczas w budynku przy ul. Kościelnej, przekształcona została na Progimnazjum Męskie, którego dyrektorem został ks. Rylski.

Po odzyskaniu niepodległości w 1920 r. władzom miasta Pabianic udało się uzyskać zgodę w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na przekształcenie progimnazjum w Szkołę Rzemieślniczą. Szkołę umieszczono w budynku dawnej elementarnej szkoły fabrycznej Towarzystwa Akcyjnego "Krusche-Ender" przy ul. Skromnej (obecnie Wyszyńskiego). Opiekę nad szkołą sprawowało Towarzystwo Szkoły Rzemiosł w Pabianicach. Kierownikiem szkoły i warsztatów został inż. Kuroczyński. W szkole funkcjonowały dwa wydziały: ślusarski i stolarski. Nauka w tym czasie była płatna i nie wszystkich było stać na wniesienie czesnego. Z tego też powodu do szkoły uczęszczało niezbyt wielu uczniów. Towarzystwo Szkoły Rzemiosł z braku środków finansowych zrzekło się prawa koncesji prowadzenia szkoły, cały majątek został przekazany do dyspozycji Magistratu Miasta Pabianic. 27.07.1921r. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego udzieliło zezwolenia Magistratowi na prowadzenie szkoły pod nazwą "Miejska Szkoła Rzemiosł im. J. Kilińskiego w Pabianicach". Jednakże, z powodu braku maszyn i narzędzi szkoła nie mogła dobrze funkcjonować. Miastu brak było środków na prowadzenie szkoły, a Ministerstwo nie wywiązywało się z przyjętych zobowiązań.

W takiej sytuacji w połowie 1924 r. z inicjatywy inż. Franciszka Tymienieckiego powstało Towarzystwo Szerzenia Wiedzy Technicznej, które przejęło szkołę. W 1924 r. Ministerstwo zatwierdziło nowy statut, a szkoła otrzymała nazwę "Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa im. Jana Kilińskiego".

Założono nowe działy: obróbka mechaniczna i odlewnictwo, zlikwidowano zaś stolarstwo. W odlewni wykonywano odlewy żeliwne i z metali kolorowych. Mimo ciężkich warunków pracy odlewnia dawała stosunkowo duże zyski, toteż dyrektor szkoły Franciszek Tymieniecki marzył

o odlewni z prawdziwego zdarzenia. Wskutek wzmocnionej produkcji i coraz to większego naboru uczniów pomieszczenia szkoły okazały się za małe. Rada Miejska miasta Pabianic przysłała szkole z pomocą i darowała Towarzystwu Szerzenia Wiedzy Technicznej plac o powierzchni 6.600 m² przy ul. Tuszyńskiej 21 (obecnie ul. Piotra Skargi 21), na którym w połowie 1926 roku rozpoczęto budowę gmachu szkolnego, a w jego sąsiedztwie budynku hali na odlewnię. W sierpniu 1927 r. budynki były już gotowe, co pozwoliło od 1 września tego samego roku na rozpoczęcie zajęć szkolnych w nowych pomieszczeniach, w skład których wchodziło 25 sal. Młodzież idąc śladem swych wychowawców brała czynny udział w życiu szkoły. To właśnie młodzież wykonała betonowe cegły, z których stawiano budynek szkoły. Pod kierunkiem instruktorów, uczniowie wykonali urządzenia części mebli szkoły. Częściowo wyposażyli warsztaty w narzędzia i niektóre urządzenia.

Szkoła w roku szkolnym 1927/28 posiadała 3 działy - obróbki mechanicznej, ślusarski i odlewniczy. Z dochodów, jakie przynosiła produkcja warsztatowa rozbudowano działy: spawalni, modelarni, kuźni i galwanizerni. Szkolne warsztaty mechaniczne miały znaczące osiągnięcia. Szkoła m. in. zapewniała stałe dostawy kooperacyjne dla zakładów H. Cegielskiego w Poznaniu, części do samochodów "Polski Fiat", "Ford" i "Chevrolet". W roku szkolnym 1927/28 utworzono pierwszą klasę odlewniczą. Pierwszy odlew 17 grudnia 1927 roku upamiętniony został odlewem tablicy pamiątkowej z żeliwa o wymiarach 400 x 600 mm, którą własnoręcznie wykonał Władysław Wagner. Tablica ta zachowała się do dnia dzisiejszego.

W styczniu 1928 r. uruchomiono odlewnię metali kolorowych. Duże dochody dawała szkole odlewnia żeliwa i odlewnia brązu. Tutaj wykonano odlewy m. in. pomnika Tadeusza Kościuszki w Łodzi, pomnika legionisty w Pabianicach, pomnika lotnika w Warszawie, popiersia Władysława Jagiełły dla miasta Tuszyń, czterech płaskorzeźb na podstawie pomnika T. Kościuszki w Łodzi oraz wielu pamiątkowych tablic. W roku 1938 powołano Gimnazjum Mechaniczne, a majątek szkoły przejęło państwo.

Na terenie miasta 7.X.1939 r. zakończono działania wojenne. Rozpoczyna się okres 5-letniej okupacji. Zgodnie z planami hitlerowskimi - likwidacji wszystkiego co nie niemieckie - szkoły na terenie miasta zostały zamknięte. Zniszczeniu uległy akta szkolne, flagi, godła, zagrabiono mienie szkolne.

W listopadzie 1939 r. w ławkach Szkoły Rzemiosł usiedli uczniowie w tych samych składach uczniowskich co przed wojną. Obok nich zajęli miejsca uczniowie pochodzenia niemieckiego tzw. "Volksdeutsche". Pod koniec lutego 1940 r. unieruchomiona została Szkoła Rzemiosł wraz z jej produkcją. Budynki szkolne decyzją landratu łaskiego z siedzibą w Pabianicach zostały przejęte na przełomie maja i czerwca przez firmę Lohmann Werke. W ten sposób Gimnazjum Mechaniczne stało się filią Zakładu Głównego Lohmann Werke A.G. Bielefeld. W lipcu 1940 roku na terenie szkoły rozpoczęła się produkcja zbrojeniowa na istniejącym parku maszynowym i urządzeniach produkcyjnych szkoły. Dotychczasowi pracownicy i absolwenci szkoły zostali przymuszeni do pracy. Ogólnie liczba Polaków zatrudnionych w filii Lohmann Werke wynosiła 480 osób. Porażki wojsk niemieckich na wszystkich frontach wojennych, zagroziły produkcji wojennej na terenach na zachód od Wisły. Rozkaz Wehrmachtu nakazał ewakuację wszystkich fabryk zbrojeniowych w głąb Starej Rzeszy. W Lohmann Werke w Pabianicach rozpoczęły się gorączkowe przygotowania do ewakuacji. Wszystkie maszyny i urządzenia były stopniowo demontowane i ładowane na wagony i transportowane do Bielefeld. W okresie lipiec-sierpień wywiezione zostały wszystkie maszyny i urządzenia fabryki, zabrane zostały również maszyny, które do 1939 roku były własnością Szkoły Rzemiosł w Pabianicach. Do zbudowania skrzyń, w których wywożono sprzęt i drobne urządzenia, rozebrano wszystkie budynki drewniane a nawet płyty. Zdewastowano cały obiekt dawnej szkoły, zostawiając tylko gołe mury. Co nie można było zabrać pocięto palnikami, powyrywano przewody elektryczne ze ścian, zniszczono podstację energetyczną i windę towarową. W pomieszczeniach odlewni pozostała wielka kupa gruzu. Razem z wywożonymi maszynami wyjeżdżały równocześnie grupy robotników od ich obsługi. Całkowity wywóz maszyn i robotników z Pabianic zakończono w końcu sierpnia 1944 roku. Lista deportowanych robotników obejmowała około 350 nazwisk.

Po zakończeniu działań drugiej wojny światowej we wrześniu 1945 roku szkoła wznowiła swoją działalność i otrzymała nazwę Miejskie Gimnazjum Mechaniczne, a następnie Państwowe Gimnazjum Mechaniczne. W 1949 roku stworzono Państwowe Liceum Mechaniczne i Technikum Mechaniczne, których zadaniem było przygotowanie średniej kadry technicznej dla rozwijającego się przemysłu. W tym czasie notowano w kraju duże zapotrzebowanie na nauczycieli praktycznej nauki zawodu. W tym celu 1.01.1951 roku zostało powołane Państwowe Technikum Przemysłowo-Pedagogiczne, zmienione na Technikum Przemysłowo-Pedagogiczne. Ten typ szkoły istniał od 31.VIII.1973 roku, a 1.IX.1970 roku została otwarta Pedagogiczna Szkoła Techniczna, której to nazwę od 1.IX.1975 roku zmieniono na Pedagogiczne Studium Techniczne. Jednakże była to nie tylko szkoła pedagogiczna, funkcjonowały w niej i nadal funkcjonują inne typy szkół. W roku 1957 przeniesiono z ulicy W. Wasilewskiej Zasadniczą Szkołę Zawodową, kształcąca wykwalifikowanych robotników o specjalnościach: tokarz, frezer, ślusarz-monter, odlewnik. W tym typie szkoły kształcono młodzież w wielu innych zawodach. W 1965 roku powstało Technikum Mechaniczne 3-letnie o specjalności "technik obróbki skrawaniem" na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej. W roku 1979 ten typ szkoły przestał istnieć. W 1967 roku otwarto Technikum Mechaniczne 5-letnie na podbudowie 8-klasowej szkoły podstawowej. W ciągu istnienia tego typu szkoły kształcono w niej uczniów w różnych specjalnościach: obróbka skrawaniem, mechanik pojazdów samochodowych, odlewnik, mechanik urządzeń przemysłu włókienniczego.

Od 1.IX.1974 roku szkoła otrzymała zbiorczą nazwę Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 w Pabianicach. W 1983 roku zmieniono tę nazwę na Zespół Szkół Mechanicznych. W roku 1990 - w 75-lecie istnienia szkoły nadano jej imię Jana Kilińskiego. W roku 2001 we wrześniu, w wyniku przeprowadzonej w naszym kraju reformy szkolnictwa, Starostwo Powiatowe w Pabianicach połączyło szkołę z Zespołem Szkół Budowlanych. Tym samym nastąpiła zmiana nazwy szkoły na Zespół Szkół nr 1 im. Jana Kilińskiego.

Od 1927 roku szkoła znajduje się w tym samym miejscu. Zmienił się wygląd budynku, który w swoim pierwotnym kształcie był jednopiętrowy. W roku 1948 dobudowano dwa piętra.

W ciągu 100 lat swojego istnienia szkoła kształciła bardzo dobrych specjalistów różnych zawodów. Zdobywali oni czołowe miejsca w Polsce w licznych konkursach, olimpiadach i zawodach.

W dowód uznania w 1966 roku Rada Państwa przyznała szkole Odznakę 1000 - lecia Państwa Polskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie szkolnictwa zawodowego. Trzy lata później 25.I.1969 r. na szkolnej uroczystości wręczono ówczesnemu dyrektorowi szkoły mgr Stefanowi Kałużce Sztandar Szkoły ufundowany przez Komitet Rodzicielski. Poprzedni przedwojenny Sztandar Szkoły zginął w nieznanymi okolicznościach już po wojnie. W ciągu 100 lat mury szkoły opuściła rzesza absolwentów, z których wielu swoją pracą i działalnością zasłużyło się dla powiatu i regionu. Historia "Mechanika" jest interesującym, godnym podziwu i szacunku, niepozbawionym tajemnic rozdziałem jej życia.

Proces dydaktyczny realizuje wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna w nowoczesnie wyposażonych pracowniach szkolnych. Szkoła posiada najwyższy wskaźnik zdawalności egzaminów zawodowych spośród szkół podlegających Starostwu Pabianickiemu (ranking Perspektyw 2014). Posiada pracownie kształcenia praktycznego oraz ośrodki egzaminowania we wszystkich kierunkach kształcenia. Współpracuje z najnowocześniejszymi przedsiębiorstwami. Szkoła objęta jest patronatem naukowym Politechniki Łódzkiej.

Proces dydaktyczny wspomagany jest dwoma projektami unijnymi realizowanymi na terenie szkoły. Projekt Współpracy Ponadnarodowej "Kształcenie modułowe - szansą edukacyjnego rozwoju" z partnerem niemieckim (kierunki budowlane) i "Inwestycja w szkołę - inwestycja w fachowca" (kierunki mechaniczne).

ZS nr 1 ma wielu partnerów, którzy wspierają szkołę w procesie dydaktycznym i przy realizacji zajęć praktycznych oraz zawodowych. Dodatkowo realizuje projekty współfinansowane przez Unię Europejską, w tym projekt ponadnarodowy z wieloletnim partnerem Wilhelm Normann Berufskolleg z Herford.

Poza dobrymi efektami kształcenia słyniemy z prężnie działającego koła Honorowych Dawców Krwi, sukcesów sportowych oraz bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Obecnie szkoła kształci w kierunkach - mechanicznym i budowlanym oraz w klasach wielozawodowych na poziomie technikum i zasadniczej szkoły zawodowej. Umożliwia także uzupełnienie wykształcenia w Liceum dla Dorosłych. Obecnie ZS nr 1 to szkoła nowoczesna, spełniająca oczekiwania uczniów, ich rodziców oraz rynku pracy. Posiada ona nowoczesne pracownie, laboratoria i ośrodki egzaminowania w których kształci świetnie wykwalifikowana kadra nauczycielska.

Projekt uchwały referuje Przewodniczący Rady Powiatu Pabianickiego – Pan Florian Wlazlak.